

[Damsgaard.]

Jeg vil dog gerne sige, at vi i de senere år ikke er blevet meget forvænt i den retning. Ser vi på de ydre vilkår for dansk økonomi, som de kommer til udtryk bl. a. i vort bytteforhold i udenrigshandelen, så er de fortsat gunstige. Der er fortsat høj aktivitet og stor efterspørgsel i de lande, vi skal handle med.

De vanskeligheder, vi står over for i dansk økonomi, er derfor af indenlandsk tilvirkning, men vi kan i denne forbindelse ikke se bort fra, at de stærke omkostningsstigninger, der har præget dansk økonomi i forhold til andre lande, har gjort dansk afsætning og produktion langt mere sårbar over for blot begrænsede forskydninger i de ydre vilkår. De vanskeligheder, vi står over for, er som sagt af indenlandsk oprindelse, og regeringens politik har et stort ansvar for, at det er gået sådan.

Ved sidste års finanslovdebat opfordrede jeg på venstres vegne regeringen til at føre klar tale, hvad indkomspolitikken angik. Det ønskede regeringen ikke, og i dag står vi med en stigning i pengeindkomsterne, der går langt ud over, hvad produktionen kan give reelt indhold. Pengeindkomsterne er i år øget med 13-14 pct., og man aner næsten triumf, når det fra regeringens side fra tid til anden gøres op, at det gennem højere priser og højere skatter er lykkedes at hindre, at befolkningen fik mere end 3-4 pct. reel forbrugsstigning ud af alle disse penge. Det var så nogenlunde, hvad man på forhånd kunne se, der var til rådighed fra produktionsstigningen, men ved den fremgangsmåde, regeringen valgte, fik vi i tilgift skærpet inflation, højere priser, højere skatter og afgifter, en omkostningsstigning, som ikke fjernes, blot ved at man fjerner noget af den for store efterspørgsel gennem kasseoverskud o. lign. Og vi fik en voldsom kreditstramning, hvis virkninger vil være en alvorlig belastning for beskæftigelsesudviklingen i de kommende måneder.

Ønsker vi, som det danske samfund har udviklet sig, at sikre en sund økonomi og fuld beskæftigelse, så er indkomstudviklingen et nøgleproblem, og vi kommer ikke uden om en indkomspolitik efter de retningslinjer, som venstre og det radikale venstre fremlagde i åbningsdebatten. Den hidtidige fremgangsmåde med straffeekspe-

ditioner, når skaderne først er sket, er ingen god måde.

Lad mig om den kreditstramning, som regeringens politik har gjort nødvendig, sige: den har haft meget alvorlige virkninger på boligbyggeriet og erhvervenes investeringer, den har medført et betydeligt fald i byggeriets igangsættelser i det forløbne efterår. Det var vel også regeringens hensigt, da den satte kreditstramningen i værk; derfor burde denne virkning selvfølgelig ikke nu komme bag på regeringen. Det er nu engang den måde, en voldsom kreditstramning virker på. Det må man vel også gå ud fra at regeringen vidste. Nu taler man om at ombytte en del af kreditstramningen med en yderligere finanspolitisk stramning. Lad mig sige det helt klart, at for venstre er det noget meget afgørende at skabe forudsætningerne for en varig lettelse af kreditstramningen både af hensyn til beskæftigelsen, boligproduktionen og erhvervenes udbygning.

Men der er dog et par forhold, vi må have for øje, hvis vi virkelig ønsker at skabe disse forudsætninger og ikke vil føre økonomisk politik på falske illusioner. Ombytningen af disse to midlers virkning sker ikke fra dag til dag, blot ved at vi beslutter det her i folketinget. Kreditstramning og finanspolitisk stramning er to forskellige måder at begrænse den samlede efterspørgsel på. De er langt fra uafhængige af hverandre, men skal vi sige det enkelt, så retter deres virkninger sig i første række mod to forskellige områder af samfundets økonomi. Kreditrationeringen retter sig i første række mod bygge- og anlægsvirksomheden og mod efterspørgslen efter arbejdskraft inden for dette område, mens den finanspolitiske stramning i første række retter sig mod efterspørgslen efter forbrugsvarer og dermed arbejdskraft til at fremstille forbrugsvarer. I næste omgang kommer videre virkninger til, og jeg skal da ikke nægte, at en forskydning mellem disse to midler på lidt længere sigt kan finde sted og kan være ønskelig. Jeg vil gerne understrege, at forudsætningerne må absolut være til stede, inden man går i gang med denne ombytning og nedsættelse af kreditstramningen.

Men når man af den højtærede finansministers fremstilling kan få det indtryk, at det er en ombytning, der kan få afgø-